

4. ožujka 2022.

Mi, lokalni i regionalni čelnici i čelnice Europske unije (EU), želimo Europsku uniju koja uspješnije zadovoljava potrebe i težnje svojih građana.

1. Demokracija EU-u temelji se na njegovih 240 regija, 90 000 općina i više od 1,2 milijuna lokalno i regionalno izabranih političara i političarki, koji predstavljaju 450 milijuna ljudi. Demokracija, rođena prije oko 2500 godina na lokalnoj razini u grčkim polisima, u EU-u može preživjeti samo ako je dobro ukorijenjena na terenu i svakodnevno se prakticira.

2. Demokracija je prihvaćena ako je povjerenjem građana stekla legitimitet i ako ostvaruje rezultate na razini najbližoj građanima. Zbog toga smatramo da je potrebno promicati model „kuće europske demokracije” zasnovane na trodimenzionalnoj legitimnosti: regionalne i lokalne vlasti čvrsti su joj temelji, 27 država članica moćni zidovi, a EU krov koji je štiti.

Usvoji li pristup „odozdo prema gore” pri donošenju odluka u svojim institucijama, Unija će ući u srca građana i obnoviti povjerenje u EU kao demokratski projekt koji se temelji na snažnoj izbornoj zastupljenosti koja poštuje rodnu ravnopravnost.

3. Izbori su glavno sredstvo za funkcioniranje predstavničke demokracije, koja se ostvaruje kroz djelovanje političkih stranaka. Budući da se 70 % zakonodavstva EU-a provodi na lokalnoj i regionalnoj razini, moramo se pobrinuti za to da se o ključnim temama od europskog značaja ne raspravlja samo prije europskih izbora koji se održavaju svakih pet godina, nego i uoči nacionalnih, regionalnih i lokalnih izbora.

4. Želimo li da Europska unija bude demokratskija, moramo riješiti problem nedostatka političke i pravne legitimnosti, a regije, gradove i sela kao neizostavne ele-

mente uključiti u mehanizme donošenja odluka, i to u okviru postojećih odredbi Ugovora ili njegovih eventualnih budućih izmjena.

5. Stoga pozivamo da se Europskom odboru regija postupno dodijeli uloga važnija od trenutne savjetodavne uloge i da njegova mišljenja budu obvezujuća u ograničenom broju područja politika s jasnom teritorijalnom dimenzijom, pri čemu treba izbjeći dodatnu složenost u EU-u. Posvećivanje veće pozornosti stručnosti lokalnih i regionalnih vlasti prilikom izrade i provedbe prava EU-a dovest će do bolje regulative i veće demokratske legitimnosti EU-a.

Načelo supsidijarnosti može se ojačati tako da se Europskom odboru regija omogućiti bolji pristup pregovorima (trijalizima) koje institucije EU-a među sobom vode o zakonodavnim prijedlozima i da se regionalnim parlamentima u precizno utvrđenim uvjetima dodijeli službena uloga u predlaganju zakonodavstva EU-a.

6. Pozivamo na to da se na temelju iskustava prikupljenih tijekom Konferencije o budućnosti Europe razvije trajni i lokalizirani dijalog s građanstvom kao participativni mehanizam kojim bi se EU u većoj mjeri približio stvarnosti na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini i osiguralo da građani dobiju povratne informacije o svojim idejama i bojaznima, a koji bi osobito uključivao mlade. Nacionalne i europske teritorijalne udruge zajedno s Europskim odborom regija i njegovim mrežama mladih izabranih političara i političarki te regionalnim i lokalnim savjetnicima i savjetnicama za EU-a spremne su u tome pomoći.

7. Pozivamo sudionike Konferencije o budućnosti Europe da koheziju potvrde kao temeljnu vrijednost i smjernicu za sve politike Europske unije, i to na temelju poštovanja partnerstva i višerazinskog upravljanja.

8. Zahtijevamo da se otpornost EU-a ojača jasnim uključivanjem lokalnih i regionalnih vlasti u osmišljavanje i provedbu socijalnih, klimatskih, okolišnih, energetskih i digitalnih politika i da se tim vlastima osigura izravan pristup financijskim sredstvima EU-a u područjima koja su u njihovoj nadležnosti.

9. Podupiremo europsku zdravstvenu uniju u okviru koje se EU-u dodjeljuju ovlasti potrebne za brzo reagiranje na zdravstvene krize uz istovremeno poštovanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti.

10. Zahtijevamo usvajanje europskog ruralnog programa usmjerenog na budućnost kojim će se poboljšati integracija urbanih i ruralnih područja i koji će dovesti do održive revitalizacije ruralnih zajednica.

11. Pozivamo EU da iskoristi snažne veze koje su s godinama uspostavljene s lokalnim i regionalnim vlastima u zemljama susjedstva i zemljama proširenja te da vladavinu prava i dobro upravljanje gradi odozdo prema gore.

12. Da bismo ponovno zadobili povjerenje građana, moramo obrazovanjem i građanstvom obnoviti funkcioniranje demokracije i europske vrijednosti, posebno među mladima i u prekograničnim regijama, uz poštovanje jednakih mogućnosti.

Surađujemo kako bi demokracija funkcionirala i približila Europu njezinim građanima.

